

Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani) (jud.Viorica Dodon)
Dosarul nr. 3a-884/19
02-3a-11257-22052019

D E C I Z I E
Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

25 septembrie 2019

mun.Chișinău

Instanța compusă din:

Președintele ședinței, judecătorul	Veronica Negru
Judecători	Ala Malîi și Ecaterina Palanciuc
Grefier	Ecaterina Savca

examinând în ședință publică apelul declarat de către Uniunea Avocaților Comisia de licențiere a profesiei de avocat împotriva hotărârii Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani) din 25 martie 2019, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Ion Cobîșenco împotriva Uniunii Avocaților din Republica Moldova privind anularea în parte a hotărârii Comisiei de licențiere a profesiei de avocat din 03.12.2018 și din 07.12.2018, cu obligarea admiterii la proba verbală a examenului de calificare în profesia de avocat,

a c o n s t a t a t :

Pretențiile reclamantului:

1. La 09 ianuarie 2019, Ion Cobîșenco, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Uniunii Avocaților din Republica Moldova privind anularea în parte a hotărârii Comisiei de licențiere a profesiei de avocat din 03.12.2018 și din 07.12.2018, cu obligarea admiterii la proba verbală a examenului de calificare în profesia de avocat.
2. În motivarea acțiunii a invocat că, prin hotărârea Comisiei de licențiere a profesiei de avocat din 22 noiembrie 2018 a fost admis la susținerea examenului de calificare în avocatură, sesiunea toamnă 2018.
3. Prin hotărârea din 03 decembrie 2018 Comisia de licențiere i-a acordat calificativul „respins”, cu care nu este de acord, contestînd-o în termen legal de 72 ore, însă prin hotărârea din 07 decembrie 2018 Comisia de licențiere a profesiei de avocat a respins contestația ca fiind neîntemeiată, eliberîndu-i un extras din fișa de examinare.
4. Astfel, consideră că, pct. 2 din hotărârea Comisiei de licențiere a profesiei de avocat din 03 decembrie 2018, prin care au fost aprobate rezultatele primei etape a examenului de calificare în profesia de avocat (proba scrisă) organizat la 29 noiembrie 2018, în partea respingerii candidaturii și pct. 5 din hotărârea Comisiei de licențiere a profesiei de avocat din 07 decembrie 2018 în partea respingerii

contestației depuse urmează a fi anulate din considerentul admiterii abaterilor la procedura de examinare a lucrării scrise, fiind apreciată în condiții de subiectivitate excesivă. Or, cerințele spețelor și spețele propriu-zise au fost formulate într-o manieră neclară și care permit candidaților să-și expună o varietate de opinii prin prisma normelor legale, fără a se evidenția o problemă clară și concisă de care să țină cont Comisia de licențiere.

5. Totodată, Comisia de licențiere la pct.7 din Hotărârea emisă la 07 decembrie 2018, a indicat că, nu există un barem de apreciere a probei scrise și nici un Regulament de apreciere, fapt care-i afectează direct drepturile reclamantului, or, lipsa criteriilor de apreciere transparente și clare pot afecta obiectivitatea evaluării și creează membrilor Comisiei o marjă de apreciere extrem de vastă.
6. Anterior, la 04 decembrie 2018 a solicitat Comisiei de licențiere a profesiei de avocat să-i elibereze o copie a răspunsurilor date de către reclamant la proba scrisă, a spețelor de la Varianta I și o copie a fișei de examinare în vederea formulării unei contestații întemeiate, însă această cerere a fost soluționată de comisie odată cu contestația prin hotărârea din 07 decembrie 2018.
7. Precizează, că anterior în baza hotărârii Comisiei de licențiere din 31 mai 2018 a fost admis la proba scrisă și promovat ulterior pentru proba verbală, deci acordarea calificativului „respins” este unul prematur și se impune anularea acestuia.
8. Consideră, că a răspuns la toate spețele, dând o soluție aplicabilă în fiecare caz concret, iar în cadrul examenului de calificare în profesia de avocat, sesiunea toamnă 2018 au fost admise încălcări, ce vizează normele de drept material referitoare la fond, cât și aspecte procedurale, deci actul administrativ contestat urmează a fi anulat, în cazul în care este ilegal în fond ca fiind emis contrar prevederilor legii și este ilegal ca fiind emis cu încălcarea procedurii stabilite.
9. Consideră, că calificativul „respins” a fost acordat subiectiv, fără a se examina obiectiv și în ansamblu toate temeiurile de fapt și de drept invocate de reclamant. Conform rezultatelor examenului de calificare în profesia de avocat (proba scrisă) din 29 noiembrie 2018 se atestă, că la evaluarea candidaturii sale au luat decizii 10 membri, contrar dispozițiilor legale. Totodată contrar dispozițiilor legale, contestația depusă la 04 decembrie a fost examinată doar de 9 membri din 11. Or, adoptarea unei hotărâri privind examenul desfășurat de către 10 din cei 11 membri nu poate corespunde cerinței impuse la art. 2 al Legii contenciosului administrativ, deci urmează a fi obligată Comisia de licențiere a profesiei de avocat să-l repună în drepturile încălcate, cu emiterea unei decizii privind admiterea candidaturii sale la a II-a etapă, proba verbală a examenului de calificare în profesia de avocat.
10. În asemenea circumstanțe, solicită anularea parțială a pct. 2 din Hotărârea Comisiei de licențiere a profesiei de avocat din 03 decembrie 2018, prin care au fost aprobate rezultatele primei etape a examenului de calificare în profesia de avocat (proba scrisă) organizat la 29 noiembrie 2018 în partea respingerii candidatului Ion Cobășenco, anularea pct. 5 din Hotărârea Comisiei de Licențiere a profesiei de avocat din 07 decembrie 2018 în partea respingerii contestației

depusă de către Ion Cobâșenco, obligarea Comisiei de licențiere a profesiei de avocat să repună în drepturile încălcate candidatul Ion Cobâșenco cu emiterea unei decizii privind admiterea candidatului Ion Cobâșenco la a II-a etapă, proba verbală a examenului de calificare în profesia de avocat.

Poziția instanței de fond:

11. Prin hotărârea Judecătorei Chișinău (sediul Rîșcani) din 25 martie 2019, acțiunea a fost admisă.

Solicitarea apelantului:

12. La 10 aprilie 2019, Uniunea Avocaților Comisia de licențiere a profesiei de avocat a declarat apel împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău (sediul Rîșcani) din 25 martie 2019, solicitând casarea hotărârii contestate cu emiterea unei noi hotărâri cu privire la respingerea integrală a acțiunii, ca neîntemeiată.

Argumentele părților:

13. În motivarea cererii de apel Uniunea Avocaților Comisia de licențiere a profesiei de avocat, a invocat că, examinarea cauzei în instanța de fond neîntemeiat a avut loc în lipsa reprezentantului apelantului, care a depus cerere de amânare a ședinței de judecată, invocând faptul că este implicat într-o altă ședință de judecată în altă instanță de judecată într-o cauză penală, iar prima instanță a respins-o, examinând cauza în lipsa lor.
14. Mai mult ca atât, prin referința la acțiunea reclamantului Ion Cobîșenco, Uniunea Avocaților și-a expus opinia nu numai asupra celor invocate de reclamant în acțiune, dar, și în partea hotărârilor adoptate de Comisia de Licențiere în privința candidatului Ion Cobîșenco, care n-au fost combătute de către instanța de fond prin concluziile sale, fiind în contradicție cu circumstanțele cauzei.
15. Astfel, reclamantul a contestat procedura de organizare a examenului prin prisma alcătuirii defectuoase a spețelor de la proba scrisă a examenului de calificare în profesia de avocat, iar mai apoi, instanța concluzionează că, analizând conținutul spețelor la proba scrisă a examenului de calificare în profesia de avocat, se reține, că spețele sunt alcătuite defectuos, conțin mai multe soluții (contradictorii), ceea ce denotă că, instanța și-a asumat rolul de examinator, fără a motiva această concluzie și care este contrară prevederilor Legii și HCC.
16. La fel, instanța de fond, eronat a concluzionat că, prin hotărârile Comisiei de Licențiere, candidatului Ion Cobîșenco i sa încălcat dreptul de a fi admis la proba verbală, și, în final, în profesia de avocat, or, dacă Ion Cobîșenco n-a susținut proba scrisă, n-a putut fi admis la proba verbală, iar fără susținerea probei verbale și scrise, nici un candidat nu poate fi admis în profesia de avocat. Acestea sunt prevederile Legii cu privire la avocatură și a Statutului profesiei de avocat, deci prevederile Legii cu privire la avocatură au fost interpretate eronat.
17. Totodată, instanța eronat a concluzionat în privința faptului că, Comisia de licențiere a admis încălcări la modul de organizare a examenului de calificare în profesia de avocat, indicând că, evaluarea candidatului Ion Cobîșenco au efectuat-

- o 10 membri ai Comisiei de licențiere, ceea ce ar constitui o încălcare a prevederilor art.43 alin.(1) a Legii cu privire la avocatură.
18. Se mai menționează în hotărîre faptul că, nu se poate constata, că la momentul adoptării deciziei în privința candidatului Ion Cobîșenco, Comisia de licențiere a profesiei de avocat a fost deliberativă și a emis hotărîrea contestată în conformitate cu prevederile Legii cu privire la avocatură și că adoptarea unei hotărîri privind examenul desfășurat de către 10 din cei 11 membri nu poate corespunde cerinței impuse de art.2 din Legea contenciosului administrativ. Aceste concluzii a instanței, urmare a cărora, a fost admisă acțiunea reclamantului, este rezultatul interpretării și aplicării eronate de către instanță a Legii cu privire la avocatură.
  19. La fel, instanța de fond în mod eronat a obligat Comisia de licențiere a profesiei de avocat să emită o hotărîre privind admiterea candidatului Ion Cobîșenco la a II etapă, proba verbală a examenului de calificare în profesia de avocat, atribuindu-și astfel rolul de examinator a reclamantului Ion Cobîșenco.
  20. În ședința de judecată în instanța de apel reprezentantul apelantei, Eugeniu Tetelea, a solicitat admiterea cererii de apel pe motivele invocate.
  21. Intimatul Ion Cobîșenco, în ședința de judecată în instanța de apel a solicitat declararea apelului inadmisibil din considerentul neachitării taxei de stat și neanexării copiei hotărîrii contestate la cererea de apel, susținînd și motivele relatate în referința sa, prin care a invocat următoarele argumente.
  22. Faptul neparticipării la ședința de judecată a apelantului, nu poate fi reținut de către instanța de apel din motivul că toate ședințele de judecată în prima instanță au fost coordonate cu reprezentantul apelantului.
  23. Cu referire la argumentul apelantului precum că, prin referința depusă la 05 februarie 2019 a motivat toate hotărârile, care au fost adoptate, intimatul a invocat că, argumentul dat este unul declarativ, or, atât în momentul examinării contestației, cât și în momentul examinării cauzei în fond, Uniunea Avocaților din Republica Moldova nu a argumentat hotărârile emise în privința lui, intimatului.
  24. Consideră că, nu poate fi reținut nici argumentul apelantului cu privire la faptul că, instanța de fond și-a asumat un rol de examinator, dînd o apreciere spețelor formulate. Or, instanța a stabilit admiterea abaterilor la procedura de examinare a lucrării scrise, fiind apreciată în condiții de subiectivitate excesivă, afectîndu-i un drept subiectiv civil.
  25. La acest capitol, reține că, cerințele spețelor și spețele propriu-zise au fost formulate într-o manieră neclară și care permit candidaților să-și expună o varietate de opinii prin prisma normelor legale, fără a se evidenția o problemă clară și concisă de care să țină cont Comisia. Totodată, așa cum a și precizat Comisia de licențiere la pct. 7 din Hotărîrea emisă la 07 decembrie 2018, nu există un barem de apreciere a probei scrise și nici un Regulament de apreciere, fapt care

afectează direct drepturile subsemnatului, or, lipsa criteriilor de apreciere transparente și clare pot afecta obiectivitatea evaluării și creează membrilor Comisiei o marjă de apreciere extrem de vastă.

26. În acest context, există teme legal pentru ca instanța de contencios administrativ să intervină și să aprecieze la intima sa convingere calificativul acordat reclamantului, mai ales ținând cont de pct. 61 din Hotărârea Curții Constituționale privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din Legea cu privire la avocatură nr. 1260 din 19 iulie 2002 (Sesizarea nr.61 g/2018) nr.18 din 03.07.2018 (în vigoare 03.07.2018) care stipulează că, în măsura în care sunt ridicate probleme ce țin de drepturile fundamentale ale persoanei, pretins a fi încălcate prin adoptarea hotărârilor de către Comisia de licențiere, instanțele de contencios administrativ trebuie să efectueze un control care să asigure protecția efectivă a acestor drepturi, în conformitate cu Constituția, cu jurisprudența Curții Constituționale, cu Convenția Europeană și cu jurisprudența Curții Europene. În schimb, dacă sunt ridicate probleme teoretice privind baremul stabilit și punctajul acordat de către Comisia de licențiere, instanțele de contencios administrativ nu trebuie să-și substituie viziunea lor cu cea a Comisiei de licențiere, ci să verifice doar dacă hotărârea Comisiei este una rezonabilă, în conformitate cu jurisprudența Curții Europene (a se vedea, de exemplu, hotărârea Van Marie și alții v. Olanda [MC], 26 iunie 1986, § 36, sau decizia San Juan v. Franța, 28 februarie 2002). evaluarea cunoștințelor și a experienței de calificare într-o anumită profesie constituie apanajul școlilor sau a universităților, nu a instanțelor de judecată. Totuși, acest fapt nu împiedică verificarea respectării standardului rezonabilității de către instanțele de judecată.
27. Mai invocă intimatul că, orice concurs/examen organizat pentru ocuparea unei funcții sau post vacant este guvernat neapărat de principiul legalității, care trebuie să primeze asupra intereselor de grup sau personale ale organizatorilor acestui concurs, deci, îndeplinind condițiile legale de participare și participând la acest concurs este un interes al candidatului, legitim, și chiar mai mult un drept al sau ca evaluarea cunoștințelor sale să se facă strict în funcție de conținutul lucrărilor scrise și baremul de corectare al acestora.
28. Subevaluându-se lucrările scrise atât comisia de corectare, cât și comisia de soluționare a contestațiilor, care în speță este aceeași comisie, săvârșesc un "exces de putere", încălcându-i candidatului în mod flagrant dreptul de a participa la un concurs organizat în condiții de legalitate și egalitate de șanse.
29. Conform art.27 lit.a) pct.1) și pct.2) din Statutului profesiei de avocat, lucrarea scrisă are drept scop verificarea nivelului de cunoaștere a abilităților practice de expunere și aplicare a cunoștințelor teoretice în materie de drept, conține spețe din practica judiciară selectate de Comisie. Proba va consta din analiza în formă scrisă a trei spețe. Atât în cadrul prezentului proces, cât și în cadrul examinării contestației, Comisia de licențiere nu a menționat care erau răspunsurile corecte la

spete, sau să prezinte, așa cum cere Statutul profesiei de avocat, după ce spețe din practica juridică s-a condus la elaborarea subiectelor. Or, norma statutară prevede expres că spețele urmează a fi culese din practica juridică, iar identificarea acestora este destul de ușoară, ținând cont de faptul că acestea sunt publicate pe portalul <http://www.instante.justice.md/>.

30. Astfel, spețele au fost întocmite într-o manieră ambiguă, fără a se preciza anumite date, cu o multitudine de greșeli de interpretare, care generau un șir de soluții. Nici în cadrul examinării contestației membri comisiei nu i-au comunicat care soluții le consideră ei corecte și dacă au avut careva soluții prestabilite, criticând doar cu înverșunare tot ce a susținut intimatul.
31. Întru susținerea argumentului său face referire și la decizia Curții de Apel Chișinău din 07.11.2018, irevocabilă, prin care s-a dat o apreciere la proba scrisă a examenului de calificare în profesia de avocat.
32. În ciuda faptului că sarcina probațiunii este pusă pe seama pârâtului, a solicitat instanței de fond, reclamarea tuturor înscrisurilor care conțin răspunsurile celorlalți candidați date la proba scrisă, or, ținând cont de faptul că Comisia de Licențiere nu are un barem prestabilit aplicabil la evaluarea lucrărilor și calificativele acordate sunt extrem de subiective, neexistând o delimitare clară între calificativul „admis” și „respins”, a considerat această cerere ca fiind una temeinică, mai ales pentru o apreciere obiectivă a lucrării de către instanța de contencios administrativ, însă cererile de reclamare a probelor formulate atât în conținutul cererii de chemare în judecată, cât și cea depusă în cadrul ședinței din 11 martie 2018, au fost respinse de instanța de fond, ca fiind neîntemeiate.
33. Atenționează și asupra componenței Comisiei de licențiere, astfel, conform art. 43 alin. (1) al Legii cu privire la avocatură nr. 1260 din 19 iulie 2002, Comisia de licențiere a profesiei de avocat este compusă din 11 membri, aleși în bază de concurs, dintre care 8 sunt avocați cu o vechime în profesie de cel puțin 5 ani și 3 sunt profesori titulari de drept. Or, în momentul desfășurării examenului de calificare în profesia de avocat, Comisia de licențiere nu a fost constituită în mod legal, fiind incluși în componența Comisiei de licențiere 3 cadre didactice și nici unul dintre aceste persoane nu deține postul didactic de profesor universitar și anume Artur Airapetean are calitatea conferențiar universitar, Căpățină Ion – lector universitar, Spînu (Dumneanu) Ludmila – conferențiar universitar.
34. Mai spune intimatul că, prin hotărârea nr. 18 din 03.07.2018 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din Legea cu privire la avocatură nr. 1260 din 19 iulie 2002, Curtea Constituțională a conchis că unele prevederi din articolul 43 alin. (4) din Legea cu privire la avocatură, care limitează controlul instanței de contencios administrativ sesizate la verificarea respectării procedurii de către Comisia de licențiere, sunt neconstituționale. Controlul instanței de contencios administrativ trebuie să fie unul deplin, în fapt și în drept, cu privire la orice aspect (procedural sau substanțial).
35. În acest sens, Curtea Constituțională a expediat Parlamentului o adresă prin care i-a solicitat să intervină și să creeze un remediu efectiv care să ofere posibilitatea

reevaluării prestațiilor sau a răspunsurilor date de către subiecții hotărârilor Comisiei de licențiere declarate nerezonabile de instanțele de contencios administrativ (e.g. instituirea de către Ministerul Justiției a unei comisii independente de reevaluare). În acest sens, ar fi binevenită efectuarea unui studiu de drept comparat și preluarea celor mai bune practici internaționale, care și-au demonstrat eficacitatea. De asemenea, ar putea fi avută în vedere inclusiv instituirea prin lege a obligativității instituirii de comisii ad-hoc (și nu permanente) pentru fiecare sesiune de examinare a candidaților care vor să accedă în profesia de avocat.

36. Conform art. 20 alin. (3) din Legea nr. 1260 din 19 iulie 2002 cu privire la avocatură, modul de organizare a examenului de calificare se stabilește în statutul profesiei de avocat.
37. Astfel, cu toate că Statutul profesiei de avocat este aprobat și modificat de Congresul Uniunii Avocaților din Republica Moldova, acest organ, chiar după mai mult de un an de când a fost pronunțată hotărârea Curții Constituționale, nu a întreprins nimic pentru a aduce Statutul profesiei de avocat în concordanță cu hotărârea Curții Constituționale, modificând statutul în sensul acordării candidaților dreptul de a contesta hotărârile comisiei de licențiere în fața unei comisii de contestare independente, or, Legea cu privire la avocatură delegă Uniunii Avocaților din Republica Moldova dreptul de a stabili modul de organizare a examenului.
38. Cu atât mai mult, Uniunea Avocaților din Republica Moldova, deși hotărârile Curții Constituționale sunt obligatorii, nici măcar nu a modificat art. 47, alin. (10) din Statutul profesiei de avocat care și în prezent stabilește că, calificativul acordat nu poate fi contestat.

Aprecierea instanței de apel:

39. Audiind participanții la proces, analizând legalitatea și temeinicia hotărârii contestate, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces și a materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ consideră că, hotărârea primei instanțe urmează a fi casată cu emiterea unei noi decizii privind respingerea acțiunii, ca neîntemeiată din următoarele considerente.
40. La 19 iulie 2018, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Codul administrativ, act legislativ publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova din 17 august 2018, nr.309-320.
41. Art. 257 alin. (1) Codul administrativ, prevede că, actul legislativ a intrat în vigoare la 01 aprilie 2019.
42. Conform art.258 al.(3) Cod Administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate pînă la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare pînă la intrarea în vigoare a prezentului

- cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.
43. Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, inclusiv și pentru procedura de apel.
  44. Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău a examinat apelul, corespunzător condițiile de admisibilitate ale lui în conformitate cu prevederile art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, adică conform procedurii din noua reglementare, dar în condițiile temeiurilor potrivite reglementărilor anterioare intrării lor vigoare.
  45. Totodată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ reține că, hotărîrea supusă apelului a fost emisă până la data intrării în vigoare a Codului administrativ.
  46. Respectiv, prin derogare, în temeiul art. 258 alin. (3) Cod administrativ, examinarea apelului se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod, or, conform art. 195 Cod administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedură civilă, cu excepția art. 169-171.
  47. În conformitate cu art. 373 al.(1) - al.(5) CPC, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanța de apel se pronunță în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanță. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.
  48. În conformitate cu art.239 CPC, hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărîrea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.
  49. În conformitate cu art.240 al.(1) și al.(3) CPC, la deliberarea hotărîrii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii. Instanța judecătorească adoptă hotărîrea în limitele pretențiilor înaintate de reclamant.
  50. Subsecvent, instanța de apel accentuează că, conform recomandărilor Avizului nr. 11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni în atenția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind calitatea hotărîrilor judecătorești se invocă că o motivație și o analiză clară, sunt cerințele

fundamentale ale hotărârilor judecătorești și un aspect important al dreptului la un proces echitabil.

51. Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ menționează că art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului garantează dreptul justițiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligației instanțelor de judecată de a-și argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanțelor cauzei. Îndatorirea de a motiva coerent și unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicții între motivare și dispozitiv, constituie o garanție pentru justițiabil, fiind singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a putea exercita un eficient control judiciar.
52. Or, hotărârile motivate urmăresc scopului de a demonstra părților că acestea au fost auzite, și, astfel, să contribuie la o acceptare mai ușoară de către aceștia a deciziei (a se vedea cauza CtEDO Ruiz Torija contra Spaniei).
53. Astfel, Colegiul, examinând conținutul hotărârei primei instanțe cu materialele dosarului, stabilește că concluziile primei instanțe, expuse în hotărâre, nu corespund circumstanțelor de fapt.
54. În cadrul dezbaterilor judiciare în instanța de apel s-a stabilit că, prin hotărârea Comisiei de licențiere a profesiei de avocat din 03 decembrie 2018, candidatul la funcția de avocat, Ion Cobîșenco, a primit calificativul ”respins” (f.d.18-22).
55. Nefiind de acord cu hotărârea Comisiei de licențiere a profesiei de avocat din 03 decembrie 2018, la 05 decembrie 2018, a depus contestație, solicitând reevaluarea lucrării prezentate de candidatul Ion Cobîșenco în cadrul primei etape a examenului de calificare în profesia de avocat (proba scrisă) organizat la 29 noiembrie 2018, anularea parțială a pct. 2 din hotărârea Comisiei de licențiere din 03 decembrie 2018, prin care au fost aprobate rezultatele primei etape a examenului de calificare în profesia de avocat (proba scrisă) organizat la 29 noiembrie 2018, în partea respingerii candidatului Ion Cobîșenco, cu promovarea candidatului Ion Cobîșenco pentru participare la etapa a doua (proba orală) care se va desfășura în perioada 10 – 13 decembrie 2018. Totodată, a solicitat eliberarea copiei fișei de examinare (f.d.23-29).
56. Prin hotărârea din 07 decembrie 2018, Comisia de licențiere a profesiei de avocat a respins contestația împotriva hotărârii Comisiei de licențiere din 03 decembrie 2018 depusă de Ion Cobîșenco ca fiind neîntemeiată, eliberându-i un extras din fișa de examinare (f.d. 30-33)
57. Conform art.3 al.(1) al Legii contenciosului administrativ nr.793 din 10 februarie 2000, obiect al acțiunii în contenciosul administrativ îl constituie actele administrative, cu caracter normativ și individual, prin care este vătămat un drept recunoscut de lege al unei persoane, inclusiv al unui terț, emise de autoritățile publice și autoritățile asimilate acestora în sensul prezentei legi, subdiviziunile autorităților publice, funcționarii din structurile specificate.

58. Conform art.16 al.(1) din Legea contenciosului administrativ nr.793-XIV din 10.02.2000, persoana care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, printr-un act administrativ și nu este mulțumită de răspunsul primit la cererea prealabilă sau nu a primit nici un răspuns în termenul prevăzut de lege, este în drept să sesizeze instanța de contencios administrativ competentă pentru anularea, în tot sau în parte, a actului respectiv și repararea pagubei cauzate.
59. Ulterior, nefiind de acord cu hotărârile Comisiei de licențiere din 03 decembrie 2018 și din 07 decembrie 2018, s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată în instanța de judecată, solicitând anularea parțială a pct. 2 din Hotărârea Comisiei de licențiere a profesiei de avocat din 03 decembrie 2018, prin care au fost aprobate rezultatele primei etape a examenului de calificare în profesia de avocat (proba scrisă) organizat la 29 noiembrie 2018 în partea respingerii candidatului Ion Cobășenco, anularea pct. 5 din Hotărârea Comisiei de Licențiere a profesiei de avocat din 07 decembrie 2018 în partea respingerii contestației depuse de către Ion Cobășenco, obligarea Comisiei de licențiere a profesiei de avocat să repună în drepturile încălcate candidatul Ion Cobășenco cu emiterea unei decizii privind admiterea candidatului Ion Cobășenco la a II-a etapă, proba verbală a examenului de calificare în profesia de avocat, care prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 25 martie 2019, a fost admisă integral.
60. În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ, stabilind starea de fapt și de drept, verificând în raport cu prevederile cadrului legal pertinent legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe, conchide că, prima instanță nu a constatat și nu a elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, adoptînd o hotărîre, care vine în contradicție cu materialele cauzei, motiv din care instanța de apel va casa hotărîrea primei instanțe și va emite o nouă decizie privind respingerea acțiunii, ca neîntemeiată.
61. Astfel, conform art.10 al.(1) din Legea cu privire la avocatură nr.1260-XV din 19.07.2002 (în redacția legii la momentul admiterii la susținerea examenului), profesia de avocat poate fi exercitată de persoana care are cetățenia Republicii Moldova, are capacitate deplină de exercițiu, are diplomă de licențiat în drept sau echivalentul acesteia, se bucură de o reputație ireproșabilă și a fost admisă în profesia de avocat după susținerea examenului de calificare.
62. Conform art.20 al.(1), al.(3) – al.(4) din Legea cu privire la avocatură nr.1260-XV din 19.07.2002, pentru a fi admis în profesie, avocatul stagiar susține examenul de calificare în fața Comisiei de licențiere a profesiei de avocat. Modul de organizare a examenului de calificare se stabilește în statutul profesiei de avocat. Rezultatele examenelor de calificare sînt aprobate prin hotărîre a Comisiei de licențiere a profesiei de avocat.
63. Conform art. 43 din Legea cu privire la avocatură nr.1260 din 19.07.2000, comisia de licențiere a profesiei de avocat este compusă din 11 membri, aleși în bază de concurs, dintre care 8 sînt avocați cu o vechime în profesie de cel puțin 5 ani și 3 sînt profesori titulari de drept.

Concursul pentru alegerea membrilor Comisiei de licențiere a profesiei de avocat se organizează de către o comisie specială, numită în acest sens de Consiliul Uniunii Avocaților. Modul de organizare a concursului se stabilește în statutul profesiei de avocat.

Comisia de licențiere a profesiei de avocat:

- a) adoptă hotărâri privind admiterea la examene;
- b) organizează examenele de admitere la stagiul și de calificare;
- c) aprobă rezultatele examenelor de admitere la stagiul și adoptă hotărâri privind admiterea la stagiul profesional;
- d) aprobă rezultatele examenelor de calificare și adoptă hotărâri privind admiterea în profesie.

Hotărârile Comisiei de licențiere a profesiei de avocat pot fi contestate în contencios administrativ în partea ce ține de procedura de organizare a examenelor. Calificativul acordat nu poate fi contestat.

Notă: Se declară neconstituțional textul “în partea ce ține de procedura de organizare a examenelor. Calificativul acordat nu poate fi contestat” din art.43 alin.(4) conform Hot.Curții Constituționale nr.18 din 03.07.2018, în vigoare 03.07.2018.

64. Totodată, art.27 al.(12) al.(13) din Statutul profesiei de avocat nr.302 din 08.04.2011, prevede că, examenul de calificare va consta din două etape: a) prima etapă – lucrarea scrisă; b) a doua etapă – proba orală. Promovarea candidaților pentru fiecare etapă a examenului de calificare se face în baza hotărârilor Comisiei de licențiere care pot fi contestate, în caz de dezacord, în fața Comisiei de licențiere în termen de cel târziu 72 de ore de la anunțarea rezultatelor. În cazul în care se constată încălcarea procedurii de examinare, Comisia de licențiere urmează să ia măsuri pentru restabilirea drepturilor candidatului.
65. Art. 47 al.(1), al.(8), al.(10) din Statutul profesiei de avocat nr.302 din 08.04.2011 indică că, Comisia de licențiere a profesiei de avocat este compusă din 11 membri, aleși în bază de concurs, dintre care 8 sînt avocați cu o vechime în profesia de avocat de cel puțin 5 ani și 3 sînt profesori titulari de drept cu o vechime în profesia de avocat de cel puțin 5 ani.

Comisia de licențiere a profesiei de avocat:

- a) adoptă hotărâri privind admiterea la examene;
- b) organizează examenele de admitere la stagiul și de calificare;
- c) aprobă rezultatele examenelor de admitere la stagiul și adoptă hotărâri privind admiterea la stagiul profesional;
- d) aprobă rezultatele examenelor de calificare și adoptă hotărâri privind admiterea în profesie.

Deciziile Comisiei de licențiere a profesiei de avocat pot fi contestate în contencios administrativ în partea ce ține de procedura de organizare a examenelor. Calificativul acordat nu poate fi contestat.

66. Raportând normele citate la circumstanțele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ consideră că, prima instanță neîntemeiat a ajuns la concluzia că, Comisia de licențiere a profesiei de avocat, a admis încălcări de procedură de organizare a examenului, ce a avut loc la 29 noiembrie 2018, la care a fost admis și candidatul la funcția de avocat, Ion Cobîșenco, primind neîntemeiat un calificativul ”respins” la prima etapă – lucrare scrisă, alcătuind defectuos spețele, care conțin mai multe soluții (contradictorii).
67. Astfel, Colegiul reține că, reclamantul/intimat a contestat procedura de organizare a examenului invocând alcătuirea defectuoasă a spețelor de la proba scrisă a examenului de calificare în profesia de avocat, preluată, neîntemeiat, de instanța de fond întru justificarea admiterii pretenției privind anularea hotărârii Comisiei de licențiere a profesiei de avocat din 03.12.2018, prin care au fost aprobate rezultatele primei etape a examenului de calificare în profesia de avocat (proba scrisă) în partea respingerii intimatului.
68. În acest context, instanța de apel menționează că, prima instanță, analizând conținutul spețelor la proba scrisă a examenului de calificare în profesia de avocat în raport cu răspunsurile formulate de către intimat, de fapt a dat apreciere spețelor, invocând că sunt alcătuite defectuos, conțin mai multe soluții (contradictorii), asumându-și rolul unui examinator la capitolul întocmirii spețelor de către Comisia de licențiere, dându-le o apreciere și nicidecum la rezonabilitatea baremului stabilit și punctajul acordat de către Comisia de Licențiere, ceea ce este inadmisibil. Or, instanța de judecată, examinând dezacordul candidatului la funcția de avocat cu calificativul obținut la proba scrisă, invocând probleme teoretice privind baremul stabilit și punctajul acordat de către Comisia de licențiere, nu trebuie să-și substituie viziunea sa cu cea a Comisiei de licențiere, ci să verifice doar dacă hotărârea Comisiei este una rezonabilă și dacă motivarea punctajului de către Comisie sprijină, în întregul ei, hotărârea adoptată.
69. La acest capitol Colegiul reține și hotărârea nr. 18 din 03.07.2018 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din Legea cu privire la avocatură nr. 1260 din 19 iulie 2002, prin care Curtea Constituțională a conchis că unele prevederi din articolul 43 alin. (4) din Legea cu privire la avocatură, care limitează controlul instanței de contencios administrativ sesizate la verificarea respectării procedurii de către Comisia de licențiere, sunt neconstituționale. Controlul instanței de contencios administrativ trebuie să fie unul deplin, în fapt și în drept, cu privire la orice aspect (procedural sau substanțial).
70. În acest sens, Curtea Constituțională în pct.61 a invocat că, în măsura în care sunt ridicate probleme ce țin de drepturile fundamentale ale persoanei, pretins a fi încălcate prin adoptarea hotărârilor de către Comisia de licențiere, instanțele de contencios administrativ trebuie să efectueze un control care să asigure protecția efectivă a acestor drepturi, în conformitate cu Constituția, cu jurisprudența Curții Constituționale, cu Convenția Europeană și cu jurisprudența Curții Europene. În schimb, dacă sunt ridicate probleme teoretice privind baremul stabilit și punctajul acordat de către Comisia de licențiere, instanțele de contencios administrativ nu

trebuie să-și substituie viziunea lor cu cea a Comisiei de licențiere, ci să verifice doar dacă hotărârea Comisiei este una rezonabilă. În conformitate cu jurisprudența Curții Europene (a se vedea, de exemplu, hotărârea *Van Marle și alții v. Olanda [MC]*, 26 iunie 1986, § 36, sau decizia *San Juan v. Franța*, 28 februarie 2002), evaluarea cunoștințelor și a experienței de calificare într-o anumită profesie constituie apanajul școlilor sau al universităților, nu al instanțelor de judecată. Totuși, acest fapt nu împiedică verificarea respectării standardului rezonabilității de către instanțele de judecată.

71. Astfel, în pct.62 Curtea Constituțională a menționat că standardul rezonabilității presupune, din această perspectivă, ca instanța de contencios administrativ să verifice dacă motivarea punctajului de către Comisie sprijină, în întregul ei, hotărârea adoptată. Cu alte cuvinte, instanțele de contencios administrativ trebuie să manifeste deferență față de decizia Comisiei de licențiere. Ele nu trebuie să se angajeze *de novo* într-o altă motivare, într-o motivare proprie. Ele nu trebuie să se substituie Comisiei de licențiere. Reclamantii trebuie să demonstreze că hotărârea Comisiei de licențiere este nerezonabilă, i.e. că aceasta nu este sprijinită de niciun motiv care ar putea reprezenta, în vreun fel, o dovadă a rezultatului. O hotărâre a Comisiei de licențiere ar fi nerezonabilă dacă ar fi irațională în mod vădit sau dacă ar fi contrară motivelor care stau la baza ei. O hotărâre a Comisiei de licențiere ar fi nerezonabilă pentru că ar fi atât de eronată, încât manifestarea deferenței de către instanțele de contencios administrativ nu ar putea justifica menținerea ei. Hotărârea Comisiei de licențiere ar fi nerezonabilă doar dacă nu ar exista o linie de analiză logică care să conducă instanța de contencios administrativ la concluzia menținerii acelei soluții. Așadar, trebuie analizate motivele ca întreg, nu fiecare motiv particular. Cu alte cuvinte, instanța de contencios administrativ nu trebuie să se bazeze pe o eroare sau pe un element al hotărârii Comisiei care nu afectează hotărârea ca întreg.
72. În acest context, Colegiul consideră că în cazul dat reclamantul/intimatul n-a demonstrat că hotărârea Comisiei de licențiere este una nerezonabilă, neregăsindu-se careva motive pentru anularea hotărârii date, motiv din care urmează a fi respinsă pretenția cu privire la anularea pct.2 din Hotărârea Comisiei de licențiere a profesiei de avocat din 03 decembrie 2018, prin care au fost aprobate rezultatele primei etape a examenului de calificare în profesia de avocat (proba scrisă) organizat la 29 noiembrie 2018 în partea respingerii candidatului Ion Cobâșenco.
73. Prin urmare, Colegiul dă o apreciere critică argumentului intimatului/reclamantului precum că, a răspuns la toate spețele, dând o soluție aplicabilă în fiecare caz concret, iar în cadrul examenului de calificare în profesia de avocat, sesiunea toamnă 2018 au fost admise încălcări, ce vizează normele de drept material referitoare la fond, cât și aspecte procedurale, deci actul administrativ contestat urmează a fi anulat, în cazul în care este ilegal în fond ca fiind emis contrar prevederilor legii și este ilegal ca fiind emis cu încălcarea procedurii stabilite. În ședința de judecată nu s-a confirmat faptul admiterii de către Comisia de Licențiere încălcări, ce vizează normele de drept material

referitoare la fond, cât și aspecte procedurale, iar dezacordul candidatului la funcția de avocat cu conținutul spețelor la proba scrisă a examenului de calificare în profesia de avocat și cu calificativul ”respins”, nu poate servi drept temei pentru anularea hotărârii contestate, ci impune aprecierea rezonabilității hotărârii emise.

74. La acest capitol, Colegiul reține că reclamantul/intimatul urma să demonstreze că hotărârea Comisiei de licențiere este nerezonabilă, că nu este sprijinită de o analiză pentru rezultatul obținut. Or, o hotărâre a Comisiei de licențiere ar fi nerezonabilă dacă: ar fi irațională în mod vădit sau dacă ar fi contrară motivelor care stau la baza ei; ar fi atât de eronată, încât manifestarea deferenței de către instanțele de contencios administrativ nu ar putea justifica menținerea ei; nu ar exista o linie de analiză logică care să conducă instanța de contencios administrativ la concluzia menținerii acelei soluții.
75. Așadar, analizând motivele de nulitate invocate de reclamant/intimat, Colegiul conchide că în cazul dat s-a stabilit că, baremul stabilit și punctajul acordat de către Comisia de licențiere este unul întemeiat.
76. Mai mult ca atât, art.27 al.(10) din Statutul profesiei de avocat nr.302 din 08.04.2011, prevede că, Lista temelor din disciplinele de drept care vor sta la baza subiectelor, întrebărilor și spețelor va fi elaborată și selectată de către membrii Comisiei, fiind publicată pe pagina oficială de internet a Uniunii Avocaților.
77. Totodată, art.27 lit.a) din Statutul profesiei de avocat nr.302 din 08.04.2011 indică că, lucrarea scrisă are drept scop verificarea nivelului de cunoaștere a abilităților practice de expunere și aplicare a cunoștințelor teoretice în materie de drept, conține spețe din practica judiciară selectate de Comisie.

Proba va consta din analiza în formă scrisă a trei spețe.

După repartizarea foilor, fiecare din ele se numerează în colțul din dreapta de sus cu cifre arabe luate în cerc. Se interzice categoric folosirea altor foi sau pixuri în timpul examenului de calificare, decât a celor puse la dispoziție de secretarul Comisiei.

Răspunsul este scris citeț pe ambele pagini ale foii. Se admit numai abrevierile unanım recunoscute.

Înainte de a începe expunerea răspunsului, candidatul este obligat să completeze fișa de examinare. Modelul fișei de examinare se aprobă de către Comisie.

Candidații sînt obligați să scrie subiectele de la examen pe prima pagină a lucrării. Răspunsul trebuie început cu primul subiect. Răspunsul la următoarele subiecte se începe pe o foaie nouă. Timpul acordat pentru pregătirea răspunsului este de 3 ore astronomice.

După încheierea probei scrise a examenului de calificare și predarea tuturor lucrărilor de către candidați, secretarul Comisiei efectuează cifrarea lucrărilor în baza fișei de examinare. Cifrul se indică atît pe lucrare, cît și pe fișa de examinare.

Ulterior, fișele de examinare se separă de lucrări și se păstrează la secretariat, într-un plic sigilat, cu semnătura președintelui Comisiei pînă la aprecierea lucrărilor de către membrii Comisiei.

După cifrarea lucrărilor membrii Comisiei verifică și apreciază lucrările cu calificativul “admis” sau “respins”.

Calificativul acordat lucrării candidatului se înscrie în fișa de examinare primită în acest scop de fiecare membru al Comisiei.

Examenul se consideră susținut dacă candidatul a acumulat cel puțin 6 obțiuni “admis”.

78. La fel, Colegiul consideră că instanța de fond eronat a concluzionat în privința faptului că, Comisia de licențiere a admis încălcări la modul de organizare a examenului de calificare în profesia de avocat, indicând că, evaluarea candidatului Ion Cobîșenco au efectuat-o 10 membri ai Comisiei de licențiere, ceea ce ar constitui o încălcare a prevederilor art.43 alin.(1) a Legii cu privire la avocatură. Or, la momentul adoptării deciziei în privința candidatului Ion Cobîșenco, Comisia de licențiere a profesiei de avocat componența comisiei a fost deliberativă și s-a emis hotărîrea contestată în conformitate cu prevederile Legii cu privire la avocatură, fiind prezenți 10 din cei 11 membri, fapt confirmat prin mențiunile în hotărîrea din 03.12.2018 din care rezultă că au fost prezenți 10 membri ai Comisiei, ceea ce denotă că comisia a fost una deliberativă.
79. Declarativ Colegiul îl apreciază și argumentului reclamantului/intimat privind încălcarea procedurii de organizare a examenelor din considerentul că, Comisia de licențiere n-a fost constituită legal, fiind incluși în componența Comisiei de licențiere 3 cadre didactice, care nu dețin postul didactic de profesor universitar și anume Artur Airapetean are calitatea conferențiar universitar, Căpățînă Ion – lector universitar, Spînu (Dumneanu) Ludmila – conferențiar universitar. Or, argumentul dat este lipsit de suport probant.
80. Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ consideră neîntemeiat și argumentul reclamantului/intimat precum că, prin hotărîrea Comisiei de licențiere, candidatului Ion Cobîșenco i s-a încălcat dreptul de a fi admis la proba verbală, și, în final, în profesia de avocat. Or, Ion Cobîșenco n-a susținut proba scrisă și nu poate fi admis la proba verbală, respectiv fără susținerea probei verbale și scrise, nici un candidat nu poate fi admis în profesia de avocat, prevederi stabilite prin Legea cu privire la avocatură și a Statutului profesiei de avocat.
81. Cât despre argumentul reclamantului/intimat precum că, într-o altă cauză civilă s-a dat o apreciere la proba scrisă a examenului de calificare în profesia de avocat, Colegiul reține că, în cazul dat la fel s-a dat apreciere la rezonabilitatea hotărîrii Comisiei de licențiere, stabilind că calificativul stabilit este unul rezonabil. Însuși din Hotărîrea Curții Constituționale menționată mai sus urmează că, în fiecare caz, dacă sunt ridicate probleme teoretice privind baremul stabilit și punctajul acordat de către Comisia de licențiere, cum a fost ridicată și în cazul dat, instanțele de contencios administrativ urmează să verifice doar dacă hotărîrea Comisiei este una rezonabilă, ceea ce s-a stabilit și în cazul dat.
82. Nu poate servi drept temei pentru anularea hotărîrii Comisiei de licențiere din 03.12.2018 nici argumentul reclamantului/intimat, precum că, anterior ultimul a susținut proba scrisă prin hotărîrea din 31.05.2018, fiind admis la proba verbală.

Or, în cazul dat se verifică legalitatea hotărîrii Comisiei de licențiere din 03.12.2018.

83. Avînd în vedere cele menționate mai sus, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ conchide că, în ședința de judecată cu certitudine s-a stabilit că hotărîrea Comisiei de Licențiere din 03.12.2018, prin care au fost aprobate rezultatele primei etape a examenului de calificare în profesia de avocat (proba scrisă) organizat la 29 noiembrie 2018, în partea respingerii candidatului Ion Cobîșenco la proba orală, a fost emisă cu respectarea legislației în vigoare, competenței și procedurii, iar careva temeiuri legale de a fi anulată n-au fost regăsite. Or, conform art.26 al Legii contenciosului administrativ nr.793 din 10 februarie 2000, actul administrativ contestat poate fi anulat, în tot sau în parte, în cazul în care: a) este ilegal în fond ca fiind emis contrar prevederilor legii; b) este ilegal ca fiind emis cu încălcarea competenței; c) este ilegal în fond ca fiind emis cu încălcarea procedurii stabilite, deci nulitatea deciziei contestate nu se încadrează în nici una din temeiurile prevăzute de lege.
84. Respectiv, din considerentul că, Colegiul a ajuns la concluzia privind legalitatea hotărîrii contestate și respingerea pretenției cu privire la anularea hotărîrii din 03.12.2018, urmează a fi respinsă și pretenția cu privire la obligarea Comisiei de licențiere a profesiei de avocat să-l repună în drepturile încălcate candidatul Ion Cobâșenco cu admiterea candidatului Ion Cobâșenco la a II-a etapă, proba verbală a examenului de calificare în profesia de avocat, care este una subsecventă celei de bază, ce a fost respinsă ca neîntemeiată.
85. Cu referire la anularea deciziei din 07.12.2018 Comisiei de licențiere pe marginea examinării contestației împotriva hotărîrii Comisiei de licențiere din 03.12.2018, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ, atestă că, în cazul dat hotărîrea, prin care s-a examinat contestația nu reprezintă un act administrativ, legalitatea căruia ar putea fi verificată pe calea contenciosului administrativ și nu constituie obiect al acțiunii în instanța de contencios administrativ, deoarece prin această hotărîre a fost respinsă contestația (cererea prealabilă) a candidatului la funcția de avocat. Or, noțiunea „act administrativ” este reglementată atât în art.2 și art.3 din Legea contenciosului administrativ, cât și în Rezoluția (77) 31 „Cu privire la protecția individului față de actele autorităților administrative”, adoptată de Comitetul de Miniștri al Consiliului European la 28 septembrie 1997. Ținând seama de prevederile menționate, actul administrativ poate fi definit ca fiind un act unilateral, cu caracter normativ sau individual, adoptat sau emis de către o autoritate publică sau de o persoană privată împuternicită prin lege sau printr-un act administrativ, în mod unilateral, în baza și în vederea exercitării legii, pentru nașterea, modificarea sau stingerea unor raporturi juridice de drept administrativ.
86. Cu referire la argumentul intimatului privind declararea apelului inadmisibil din considerentul neachitării taxei de stat și neanexării copiei hotărîrii primei instanțe la cererea de apel, Colegiul relevă că argumentul dat este unul neîntemeiat și nu cade sub incidența art.236 Cod Administrativ. Din materialele dosarului urmează

- că cererea de apel a fost depusă la instanța de judecată, care a emis hotărîrea contestată, iar prevederile Codului Administrativ nu impun obligația participanților la proces la plata taxei de stat.
87. Colegiul nu poate reține nici argumentul reclamantului/intimat referitor la faptul că instanța de fond neîntemeiat i-a respins cererile privind reclamarea probelor, neprezentînd rezultatele lucrărilor altor candidați la funcția de avocat, or, intimatul n-a depus cererea de apel, respectiv instanța de apel nu poate să-se expune în privința argumentului dat, examinînd cauza civilă în ordine de apel în limitele apelului declarat de către Uniunea Avocaților Comisia de licențiere a profesiei de avocat.
  88. Reieșind din cele menționate mai sus, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ consideră că, concluzia hotărîrii primei instanțe privind temeinicia pretențiilor formulate de către reclamant, este una neîntemeiată și rezultă din aprecierea incorectă a probelor prezentate.
  89. Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ constată că prima instanță nu a supus unei analize minuțioase și nu a verificat circumstanțele menționate, care, însă, necesitau a fi examinate, prin prisma cadrului legal aplicabil la caz, întru clarificarea tuturor aspectelor importante pentru soluționarea cazului dat.
  90. În această ordine de idei, se constată că susținerile Comisiei de licențiere din cadrul Uniunii Avocaților în cererea de apel, constituie temei de admitere a apelului, deoarece acestea se combat cu cele invocate mai sus și se axează asupra circumstanțelor, care au fost constatate și elucidate pe deplin de către instanță de apel, avînd la bază cumulul de probe, apreciate cu respectarea normelor de drept procedural și susținute de normele de drept material.
  91. În atare circumstanțe, Colegiul ajunge la concluzia de a admite apelul declarat de către Consiliul municipiului Chișinău, de a casa hotărîrea instanței de fond, cu emiterea unei noi decizii cu privire la respingerea acțiunii, ca fiind neîntemeiată.
  92. În conformitate cu prevederile art.362 al.(1) CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu prevede altfel.
  93. Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ conchide că apelanta Uniunea Avocaților Comisia de licențiere a profesiei de avocat nu a omis termenul de declarare a apelului prevăzut la art.362 al.(1) CPC, întrucît cererea de apel a fost depusă la data de 10 aprilie 2019, adică în termenul prevăzut de lege, ori hotărîrea Judecătoriai Chișinău (sediul Rîșcani) a fost emisă la data de 25 martie 2019.
  94. Conform art.240 al.(1) lit.c) Cod Administrativ, examinînd cererea de apel, instanța de apel adoptă o decizie prin casează integral hotărîrea primei instanței și emite o nouă decizie.
  95. Luând în considerare cele menționate mai sus și avînd în vedere faptul că, prima instanță nu a constatat și nu a elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru

soluționarea cauzei, adoptînd o hotărîre, care vine în contradicție cu circumstanțele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ va casa hotărârea judecătorei Chișinău (sediul Rîșcani) din 25 martie 2019, cu emiterea unei decizii noi cu privire la respingerea cererii de chemare în judecată depusă de către Ion Cobîșenco împotriva Uniunii Avocaților din Republica Moldova privind anularea în parte a hotărîrii Comisiei de licențiere a profesiei de avocat din 03.12.2018 și din 07.12.2018, cu obligarea admiterii la proba verbală a examenului de calificare în profesia de avocat, ca neîntemeiată.

96. În conformitate cu prevederile art.240 alin.(1) lit.c) Cod Administrativ, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ,

d e c i d e:

Se casează integral hotărârea Judecătorei Chișinău (sediul Rîșcani) din 25 martie 2019.

Se emite o nouă decizie cu privire la respingerea cererii de chemare în judecată depusă de către Ion Cobîșenco împotriva Uniunii Avocaților din Republica Moldova privind anularea în parte a hotărîrii Comisiei de licențiere a profesiei de avocat din 03.12.2018 și din 07.12.2018, cu obligarea admiterii la proba verbală a examenului de calificare în profesia de avocat, ca neîntemeiată.

Decizia este executorie din momentul emiterii, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, prin intermediul Curții de Apel Chișinău.

Președintele ședinței, judecătorul
Judecător
Judecător
Palanciuc

Veronica Negru
Ala Malii
Ecaterina